

Posudek
diplomové práce Lenky Stibůrkové
Regenerace brownfields a její aktéři

Předmět diplomové práce Lenky Stibůrkové – společenské souvislosti regenerace tzv. brownfields, tj. převážně městských pozemků, které ztratily svou původní funkci, leží ladem a představují potenciál využitelný pro rozvoj měst, patří v současnosti k frekventovaným tématům aplikované urbánní sociologie, sociální geografie a urbanismu ve vyspělých zemích. Ke vzniku brownfields přispívá deindustrializace měst a v zemích bývalého socialistického tábora navíc také restrukturační ekonomiky plynoucí z její privatizace, z přechodu k tržnímu hospodářství a z otevření těchto zemí do světa. Problematika vzniku a regenerace těchto území, včetně její sociologické složky, je tedy v našem prostředí velmi aktuální a lze uvítat, že široce chápaný sociologický pohled na regeneraci brownfields se stal předmětem samostatné obsáhlejší studie, kterou je tato diplomová práce.

Lenka Stibůrková na 71 stránkách textu (k němuž přistupuje čtyřstránková bibliografie a resumé) členěného do Úvodu a čtyř kapitol vymezuje nejprve pojem brownfields, charakterizuje makrosociologický kontext jejich vzniku, ukazuje jejich typy, rozsah, lokalizaci a rozvojové možnosti a uvádí příklady konkrétních brownfields v našem prostředí. Další část práce pak věnuje problematice regenerace brownfields a probírá postupně různé aspekty této problematiky, zejména hlediska sociální, politická, ekonomická a ekologická. V následující kapitole autorka vymezuje a charakterizuje okruh aktérů, kteří tím či oním způsobem do procesu regenerace vstupují, a podrobněji pak každou skupinu těchto subjektů charakterizuje. Poslední část diplomové práce postihuje dynamickou stránku procesu regenerace brownfields. Rozebírají se zde vztahy mezi aktéry, kteří se tohoto procesu účastní, jejich motivace, zájmy,

odpovědnost a rizika, a také rámce jejich jednání - ekonomický, právní a politický.

V bibliografii se podařilo shromáždit odkazy zejména na domácí literaturu, dosud nepříliš rozsáhlou a značně rozdrobenou převážně do časopiseckých článků. Její oborový profil naznačuje, že to jsou u nás dosud hlavně regionální ekonomové, urbanisté, geografové a ekologové kdo se tematikou brownfields zabývají, každý z hlediska svého oboru. Podstatnější sociologicky orientovaná pojednání či výzkumy domácích autorů k problematice brownfields, ani práce mezioborové povahy k dispozici nejsou. Tato okolnost práci autorky pochopitelně ztěžovala a podtrhuje výkon, který její systematizující, ze společenskovedního hlediska koncipovaná studie představuje. Společenskovední resp. konkrétně sociologický pohled je zde úspěšně promítnut zejména prostřednictvím optiky aktérů procesu revitalizace brownfields a jejich vztahů, včetně vztahů konfliktních.

Diplomovou práci Lenky Stibůrkové hodnotím jako pečlivě zpracované, systematické a dobře informované přehledné dílo s mezioborovým přesahem o aktuální urbánní problematice, která dosud zůstávala stranou pozornosti našich sociálních věd. Opírá se o existující materiály a, pokud jsem dobře informován, také o praktickou zkušenost autorky v projekční organizaci, která se revitalizací brownfields zabývala. Vlastní empirický výzkum či analýzu Lenka Stibůrková nedělala. Kvalitní práci doporučuji k obhajobě. Rámec diskutované problematiky bylo možné případně rozšířit v kapitole 2 několika dalšími odstavci odkazujícími na sociologické aspekty řešení revitalizace průmyslových měst v Západní Evropě a v Británii v poslední desetiletích 20. století.

Michal Illner

31. 5. 2007